

Donostia P° Txingurri, 28-30 - 2ª planta | 943 43 10 28 | Bilbao C/Principe 5, 7ª Planta (0F.702) | 944 245 656

IKERPARTNERS

Nafarroako kultura- lanbideen diagnostikoa

- Eraitzen txostena -

2022ko urtarrilak 31a

AURKIBIDEA

Aurkezpena

1. atala: Azterketaren helburua eta ikuspegia	4
1.- Zein helburu dugu?	4
2.- Zer ikuspegi metodologiko aplikatzen dugu?	4
2.1.- Kanpo-ikuspegia: kontrasterako erabilitako iturriak	6
2.2.- Barne-ikuspegia: aukeraketarako irizpideak	10
2.3.- Lanbideak identifikatzeko azterketa gehigarria	12
2. atala: Diagnostikoaren emaitzak	14
3.- Kultura-jarduera eta -lanbideen lehen kontrastea	14
4.- Azterketa gehigarria ikuspegi kuantitatibotik	18
5.- Arreta bereziko kultura-lanbideak	22
3. atala: Arreta bereziko lanbideen deskribapen zehatza	33

Aurkezpena

Dokumentu honek Nafarroako Gobernuak Kultura Zuzendaritzak sustatutako “**Nafarroan Kulturaren lanbideei buruzko diagnostikoaren**” emaitzak aurkezten ditu. Analisari/diagnostikoari ekiteko, **kanpoko eta barneko prospektiba** konbinatzen dituen ikuspegi aplikatu da **sektoreko jarduera eta lanbideetan**, ikuspegi dinamikoagoa eta osatuagoa izateko.

Edukia hiru zati nagusitan egituratu da:

- **Lehen atala:** Nafarroako kulturako lanbideen azterketan **aplikatutako ikuspegi metodologikoa** laburbiltzen du, barneko eta kanpoko prospektiban oinarrituta.
- **Bigarren atala:** aipatutako **prospektibetan lortutako urrats eta outputak** identifikatzen ditu, ikerketaren xede den diagnostikoa eta Nafarroako kulturako lanbideak aukeratzeko proposamena osatzen joateko aukera ematen dutenak.
- **Hirugarren atala:** aukeratutako kultur lanbideen edukietan sakontzen da (eginkizun nagusiak, etab.).

Horrez gain, zenbait datu osagarri erantsi dira (guztiak Excel formatuan), lan-prozesuan diagnostikoa osatzeko eta azken emaitzetara iristeko balio izan dutenak. Adibidez:

- Kanpoko prospektiban erabilitako sektore eta lanbideen erreferentzien alderatzea
- Nafarroako kulturaren sektoreko kontratuen estatistika, JESN-Jarduera Ekonomikoen Sailkapen Nazionalaren eta OSN-Okupazioen Sailkapen Nazionalaren arabera
- Nafarroako kulturaren sektorean Gizarte Segurantzaren afiliatutako pertsonen estatistika, JESN-aren arabera

Bereziki eskertzen zaie **NASTATi** eta **Errealitate Sozialaren Behatokiari** ikerketa egiteko emandako informazioa.

1. ATALA: AZTERKETAREN HELBURUA ETA IKUSPEGIA

1.- Zein helburu dugu?

Nafarroako kultura-lanbideen diagnostiko bat egitea, kultura-sektoreak, beste sektore ekonomiko batzuk ez bezala, behar den moduan identifikatzen ez dituen eta/edo lan-arloan araututa ez dauden jarduerak/profilak identifikatzeko tresna gisa balioko duena eta, beraz, beste jarduera batzuen antzeko arreta eta aintzatespenik jasotzen ez dutenak.

2.- Zer ikuspegi metodologiko aplikatzen dugu?

Kultura-enpleguaren kontzeptu-esparrura hurbiltzeko eta kultura-lanbideen behaketa-eremuaren konplexutasunari zehaztasunez heltzeko asmoarekin, honako hauek konbinatzen dituen ikuspegia aplikatu da:

- **Kanpo-prospektiba:** aldez aurreko ikaskuntzetatik eta, zehazki, nazio-mailan (eta beste autonomia-erkidego batzuetan), nazioartean (nazioarteko beste herrialde edo erakunde batzuetan) eta Nafarroako lurraldean bertan lehendik dauden erreferentzietan identifikatutako kultura-sektore/-jarduera eta -okupazioen azterketa eta kontrastetik abiatu gara. Bide honetatik, hausnarketarako lehen gakoak lortuko ditugu, azterketaren ikuspegia eta zabaltasuna zehaztasun eta sakontasun handiagoz definitzen lagunduko digutenak. Beste iturri/azterlan batzuetatik datorren informazio kualitatiboa ere erabili da, kulturaren lanbide-profilen esparru kontzeptuala osatzen lagundu diguna: Eurostat, Kulturaren Nafarroako Behatokiak (KNB), Nafarroako Kulturaren Plan Estrategikoa (NKPE), etab.

Laburbilduz, **iturri askotarikoek kulturaren berezko zat definitzen dituzten AZPISEKTOREEI ETA LANBIDEEI LEHEN HURBILKETA egitea da kontrasteko prospektiba honen helburua.**

- **Barne-prospektiba:** kanpo-prospektibaren emaitzetatik abiatuta, barne-prospektiba Nafarroako lanbideen azterketan sakontzean datza, begirada diagnostikoa gehiago fintzean, eta lanbideak aukeratzeko irizpide batzuk aplikatuz, Foru Komunitatean lan-erregulazioaren eta -aintzatespenaren ikuspegitik arreta berezia eskatzen duten kultura-lanbideen mapa nagusia ezartzean. Aldi berean, informazioa oinarrizko datu estatistiko batzuekin osatu da, lanbide horien errealitatera gehiago hurbiltzen gaituztenak.

2.1.- Kanpo-ikuspegia: kontrasterako erabilitako iturriak

Zer erreferentzia azertu dira? Kultura-jarduerak eta -okupazioak beren testuinguruan kokatzeko, beharrezkoa da okupazio horiek hein handi batean garatzen diren kultura-sektoreak aipatzea. Hala ere, ez da ahaztu behar kultura-eduki nabarmeneko lanbide batzuk ez direla kultura-politikan identifikatzen, eta ezkutuan edo ikusezin mantentzen direla hainbat arrazoiengatik; beste sektore batzuei dagozkien lanbide-kode edo -kategorietan sailkatuta egotea da ohikoena. Egoera hori ikuspegi metodologikoaren barne-prospektiban hartuko da kontuan.

Kulturaren Nafarroako Behatokiak beste estatistika eta azterlan batzuetan aplikatutako ikuspegia kontrastatu da, bai sektoreak identifikatzeko, bai kultura-okupazioak identifikatzeko, eta baita beste ikuspegi nazional eta nazioartekoekin kontrastatu da ere, hala nola Eurostat, EIN, Kultura Ministerioa, Frantziako edo Quebec-eko erakundeak, etab. Kontraste horren helburua da azpisektoreak/arlo profesionalak eta okupazioak identifikatzeko egiten diren banakatzeak alderatzea. Hauek dira **aztertutako erreferentziak**:

Europako esparrua	
EUROSTAT	EUROSTATEk 1997. urteaz geroztik garatutako metodologia-lanei buruz ari gara. Lan horien helburu nagusietako bat izan zen Europako herrialde guztiek, ahal den neurrian, kultura-esparru komuna izatea. Jardueri dagokienez, Europar Batasuneko Estatistika Bulegoak Europako Erkidegoko Jarduera Ekonomikoen Izendegia (NACE Rev. 2) delakoan oinarritzen du bere sailkapena, eta baita ESSnet-Culture txostenaren testuinguruan adituen arteko eztabaidetan, eta, ondoren, kultura-estatistikei buruzko EUROSTATEko lantaldean ere. Okupazioei dagokienez, EUROSTATEk okupazioen nazioarteko sailkapen estandarra (CIUO) erabiltzen du. Sailkapen hori Lanaren Nazioarteko Erakundeak (LANE) garatu zuen, eta enplegatuen okupazio-egoera sailkatzeko erabiltzen da. Sailkapen horretatik abiatuta, EUROSTATEk kulturarekin duen harremanaren arabera okupazioak aukeratzen ditu, partziala (kulturaz kanpoko lanbideak barne) edo erabatekoa izan daitekeena.

Nazio mailako esparrua / Autonomia Erkidegoetako erreferentziak	
Estatistikako Nazionala -EIN- Ekonomikoen Nazionala – JESN – Eta Okupazioen Nazionala – OSN)	<p>Institutu (Jarduera Saillkapen Nazionala – JESN – Eta Saillkapen Nazionala – OSN)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jarduera Ekonomikoen Saillkapen Nazionala (JESN 2009). Erreferentzia estatistiko ofizial nagusia da jarduera/jarduera-sektoreen eremuan, eta Estatuko kultura-jardueren inguruko eredu eta erreferentzia gehien erreferentea da. - Okupazioen Saillkapen Nazionala (OSN 2011). Aurreko kasuan bezala, erreferentzia estatistiko ofizial nagusia da lanbideen esparruan, eta Estatuko kultura-jardueren inguruko eredu eta erreferentzia gehien erreferentea da. Horregatik, eredu horretatik abiatuta, aztertutako gainerako erreferentzien ekarpenekin, Nafarroako kultura-lanbideen mapa egingo dugu.
Kultura Ministerioa	<p>Kultura-enpleguaren Estatistika kultura-enpleguaren arloan Estatuko estatistika-eragiketak indartsuena da, eta Kultura Ministerioak egiten du, EIN-ak garatzen duen Biztanleria Aktiboaren Inkestaren (BAI) datuen ustiapen espezifikoa batetik abiatuta. Kontuan hartzen ditu EUROSTATEk kultura-okupazio eta -jarduerak mugatzeko markatutako irizpide metodologikoak, baina JESN-aren eta OSN-aren hiru digituko banakatzek baldintzatzen du, eta horrek eragotzi egiten du kultura-jarduerak eta -okupazioak aintzat hartzea, horiek mugatzek banakapen-maila handiagoa eskatzen baitu. Horregatik, kulturaltzat jotzen diren lanbideak zehatzago mugatzen lagunduko duten beste erreferentzia batzuk aztertu dira.</p>
Kulturaren Euskal Behatokia (KEB)	<p>Kultura hainbat ikuspegitatik aztertzen duten estatistikak eta azterlanak egiten ditu KEBk: gastu publikoa kulturaren, Kultura eta Sormen Industriak (KSI), enplegua eta kultura-enpresak, etab. Enpresak, lan-merkatua eta kultura-lanbideak aztertzen dituzten azterketen kasuan, jardueren dagokienez, EUSTATEk egindako Jarduera Ekonomikoen Direktorioaren (JEGID) ad hoc ustiapena erabiltzen du. Lanbideen kasuan, Lanbideren (Euskal Enplegu Zerbitzua) kontratuen eta enplegu-eskaeren erregistroaren ad hoc ustiapen bat erabiltzen du, banakatzeko oso batekin (lau OSN digitu).</p>
Nazioarteko esparrua	
Frantzia: Institut national de la statistique et des études économiques (INSEE)	<p>INSEE-Institut national de la statistique et des études économiques (Frantzia). INSEEk, bere estatistika eta azterlanetan, Institutuak kulturaltzat jotzen dituen jardueren aukeraketa bat erabiltzen du, Frantziako NAF jardueren nomenklaturatik lortua. Hautatutako kultura-jarduerak bat datoz EUROSTATEk zerrendatutakoekin (Essnet-Cultura), eta INSEEn erreferentzia-eremu estatistikoa dira. Lanbideei dagokienez, INSEEk egiten duen aukeraketa 2003ko lanbide eta kategoria sozio-profesionalen izendegitik atera da, eta Kultura eta Komunikazio Ministerioaren laguntzarekin mugatu da.</p>
Quebec: Observatoire de la culture et des communications de Québec (OCCQ)	<p>OCCQk 14 industria/jarduera ekonomiko aukeratzen ditu kultura-enpresei buruzko estatistikak egiteko, Ipar Amerikako Industrien Saillkapen Sistemaren (NAICS) jasotako kategorietatik abiatuta. Bestalde, OCCQk lanbideei buruzko azterlan eta estatistiketan aplikatzen duen ikuspegitik, Lanbideen Saillkapen Nazionaletik (CNP) lortutako 37 okupazioko hautaketa bat erabiltzen du. Estatistiken Lanerako Saillkapen Nazionala (NOC) Kanadako Enplegu eta Gizarte Garapenerako Ministerioarekin (ESDC) lankidetzan egin da, eta Kanadako okupazioei buruzko datuak biltzeko eta zabaltzeko saillkapen ofiziala da.</p>

Nola aplikatu dugu kanpo-prospektiba? Aztertutako erreferentzien arteko kontrastea egin da, bai sektoreetan, bai kultura-okupazioetan, sektorea eta kultura-jarduerak eta -okupazioak iturri bakoitzean nola egituratzen diren jakiteko eta horien arteko antzekotasunak ezartzeko:

➤ **Kultura-sektoreei/-jardueri** buruz aztertutako erreferentzien arteko kontrastearen adibidea (Ondarearen kasua):

NKPE	EUROSTAT	Kultura Ministerioa (JESN 3 digitu)	INSEE	OCCQ	KEB
Ondarea					
Artxiboa eta dokumentu-ondarea	Liburutegi eta artxiboetako jarduerak	Liburutegi, artxibo, museoetako jarduerak eta beste kultura-jarduerak	Liburutegien eta artxiboen kudeaketa	Ondare establezimenduak	Liburutegi, artxibo, museo eta bestelako kultura-jarduerak
Liburutegiak			Museoen kudeaketa		
Museoak	Museotako jarduerak		Gune eta monumentu historikoen eta antzeko erakargarri turistikoen kudeaketa		
Ondarea	Gune eta eraikin historikoen kudeaketa eta bisitarientzako antzeko atrakzioak				

➤ **Kultura-okupazioen** inguruan aztertutako erreferentzien arteko kontrastearen adibidea:

Kultura Ministerioa (JESN 3 digitu)	EUROSTAT	INSEE	OCCQ	KEB
Ondarea				
Artxibozainak eta museoetako kontserbatzaileak	Artxibozainak eta kuradoreak	Dokumentazio- eta artxibokoadroak	Kontserbatzaileak eta komisarioak, artxibozainak, artxibo eta museoetako zuzendariak	Museoetako artxibozainak eta kontserbatzaileak
Liburuzainak, dokumentalistak eta antzekoak	Liburuzainak eta zerikusirik daukaten informazioaren profesionalak	Liburuzainak, artxibozainak, kuradoreak eta ondarearen beste exekutibo batzuk; liburuzain laguntzaileak, bitarteko ondare-administratzaileak	Liburutegi, artxibo, museo eta arte-galerietako zuzendariak, liburuzainak	Liburuzainak, dokumentalistak eta antzekoak
Arte galeria, museo eta liburutegietako teknikariak	Galeria, museo eta liburutegietako teknikariak	Dokumentazio- eta artxibokoadro teknikoak, liburuzain ondokoak, bitarteko ondare-administratzaileak	Liburutegi eta artxibo publikoetako teknikariak; museoetako eta arte-galerietako teknikariak; liburutegiko langileak eta laguntzaileak	Arte galeria, museo eta liburutegietako teknikariak
Liburutegi eta artxiboetako langileak	Liburutegiko langileak			Liburutegi eta artxiboetako langileak

Azkenik, interesgarritzat jo da analisisian balio-katea txertatzea, okupazioen ikuspegi integrala osatzeko. Horretarako, alde horretatik egiaztatutako erreferentzia bat aztertu da, Kultura Ministerioaren proposamena, hain zuzen ere, honako dimentsio hauek jasotzen dituen:

Balio Kultureko katea (Kultura Ministerioa)							
Sorkuntza	Ekoizpena	Fabrikazioa	Hedapena eta banaketa	Sustapen – eta erregulazio-jarduerak	Hezkuntza-jarduerak	Kultura-kudeaketa*	Jarduera osagarriak

* Kultura Ministerioak ez du dimentsio hori aintzat hartzen, baina kontuan hartzea erabaki da, NKPE-Nafarroako Kulturaren Plan Estrategikoak zedarrizten dituen kultura-sektoreetan kontuan hartzen delako.

2.2.- Barne-ikuspegia: aukeraketarako irizpideak

Nola aplikatu dugu barne-prospektiba? Kanpo-prospektiban aztertutako begiraden arteko kontrastearen emaitzatik abiatuta, bi hausnarketa-maila bereizten dira, eta horietan kokatzen dira okupazioak:

- 1. MAILA: ARRETA BEREZIKO LANBIDEAK.** Hainbat inguruabar direla-eta (txostenean aurrerago aztertuko dira) sakonago aztertu behar direnak dira, eta, beraz, azterketa honen behaketa-eremu nagusia izango lirateke.
- 2. MAILA: JARRAITU BEHARREKO LANBIDEAK.** Azterketa honen behaketa-eremuaren barruan ez badaude ere, berariaz identifikatuta eta artatuta daudelako edo erregulazio-maila handia dutelako, horien bilakaeraren jarraipena egitea komeni da.

Hausnarketa hori **hiru analisi-/irizpide-perspektiba** identifikatzean oinarritzen da. Horiek lagungarriak izan daitezke lan-arloan gehien lantzen diren lanbideen eta erregulazio eza, ezegonkortasun edo prekaritate handiagoa duten, edo, batez ere beste, jarduera-sektore batzuetan kokatzen direlako, kulturaren sektoreak jorratzen ez dituen lanbideen artean bereizteko:

➤ 1. irizpidea: LANBIDEAREN ERREGULAZIOA EDO ERREGULAZIO EZA

Identifikatutako lanbideen erregulazio-mailaren ikuspegitik egindako azterketa.

- Eremu pribatuan, kultura-lanbideen erregulazioa bestelakoa da bai Nafarroan, bai gainerako nazio-lurraldean, eta horrek nolabaiteko babesgabetasun-egoerak sortzen ditu zenbait lanbidetan.
- Horrela, adibidez, aztertutako erreferentzia gehienek (aurrerago ikusiko dugun moduan) kulturaltzat jotzen dituzten arte grafikoaren sektoreari lotutako lanbideen kasuan, arauen garapena zehatzagoa eta zabalagoa da, eta sektore horretako langile nafarrek, adibidez, beren lanbidearen hainbat alderdi arautzen dituen hitzarmen kolektibo bat dute¹ (soldata, lan-osasuna, prestakuntza, etab.); are gehiago, Nafarroan arte grafikoetako enpresak eta argitaletxeak daude,

¹ Nafarroako "Arte Grafikoak eta Industria Laguntzaileak" sektoreko lan-hitzarmen kolektiboa: <https://bon.navarra.es/es/anuncio/-/texto/2010/76/18>

beren enpresa-hitzarmena dutenak (adibidez, [Gráficas Estella S.A.](#), [Gráficas Castuera, S.A.](#) edo [Editorial Aranzadi, S.A.](#) enpresak).

- Hala ere, kontrako aldean kokatzen dira, adibidez, arte eszenikoei lotutako lanbideak, historikoki estatutu propioa² eskatzen dutenak. Gaur egun, Kultura eta Kirol Ministerioa Artistaren Estatutua prestatzen ari da Ministerio arteko Batzordearen bitartez, kolektibo horri esparru juridiko egonkor bat emateko, kultura-industriako lan-baldintzak arautzen dituen jardun artistikoaren berezitasunetara egokituta. Bestalde, sektoreko profesionalen hainbat mobilizazio³ erregistratu dira, beren lanbidearen aitortpen bat eskatzen dutenak, fiskalitateari, lanari, prestakuntzari eta abarri dagokionez.
- Horregatik, diagnostiko honen ondorioetarako, irizpide honek aukera emango du arreta legeria espezifikorik, hitzarmen kolektiborik edo bestelako erregulaziorik ez duten lanbideetan jartzeko, gutxien artatutako lanbideak direla eta laguntza/definizio/aintzatespen handiagoa behar dutela uste delako.

➤ 2. irizpidea: SEKTORE PUBLIKOAREN PISUA LANBIDEAN

Herri Administrazioiko langileek identifikatutako lanbideetan duten garrantziaren ikuspegitik egindako azterketa.

- Lanbide batzuetan, funtzionarioen presentzia nagusi da, edo, gutxienez, oso esanguratsua. Okupazio horiek berezko legeria dute lan-arloan⁴, eta beren dinamika propioak dituzte. Liburuzain, artxibozain, museoko edo arkeologia-guneetako kontserbatzaile eta abarren lanbideei buruz ari gara.

² <https://www.boe.es/eli/es/rd/2021/07/27/639/dof/spa/pdf>

³ <https://www.efe.com/efe/espana/cultura/los-tecnicos-del-inaem-denuncian-que-funcion-publica-ignora-su-conflicto/10005-4655278>

⁴ 251/1993 Legegintzako Foru Dekretua, abuztuaren 30ekoa, Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileen estatutuaren testu bategina onartzen duena.

- Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileen estatutuaz gain (foru dekretuak arautzen du estatutu hori), enplegu publikoen deialdietan bete beharreko lanpostuaren ezaugarri asko zehazten dira. Beraz, erregulazio- eta definizio-maila handiko okupazioak dira.

➤ **3. irizpidea: ESTALDURA/PRESENTZIA BESTE JARDUERA-SEKTORE BATZUETAN**

Irizpide horrek bi egoera jasotzen ditu:

3.a. Administrazio publikoetako beste arlo batzuetan artatutako kultura-lanbideak. Kultura-okupazio gisa sailkatzen diren okupazioak dira, baina, betetzen dituzten zereginen izaeragatik eta horiek garatzeko erabiltzen dituzten prozesuengatik, administratiboki beste sektore ekonomiko batzuetatik artatzen direnak. Adibidez, Nafarroan, artisautzarekin lotutako lanbideen kasua da, administratiboki (finantzaketaren eta beste laguntza batzuen arloan) beste arlo batzuek artatzen baitituzte, hala nola Merkataritza, Turismoa edo Industria.

3.b. Kultura-arloko lanbideak, kulturakoak ez diren jarduera/okupazio kodeetan edo kategoria profesionaletan sailkatuta. Azterlan honen ondorioetarako kulturaltzat definitutako lanbideetako batzuk, batez ere eremu pribatuan, kulturakoak ez diren beste jarduera-sektore batzuetan edo kategoria profesionaletan kokatzen dira; hori gertatu ohi da erreferentziazko jarduera eta okupazioen sailkapenetan lanbide horiek duten definizio eskasagatik. Egoera horrek ondorio negatiboak ditu lanbide horietan: alde batetik, kultura-politikearako ikusezinak dira berebiziko garrantzia duten gaietan, hala nola, laguntza edo prestazio berezietan, alderdi fiskaletan, lanekoetan edo prestakuntzakoetan; eta, bestetik, ez dutenez berariazko aintzatespenik kultura-lanbide gisa, ezin dute lanbide-eskarmentu hori egiaztatu kultura-esparruko lanpostu jakin batzuk lortzeko. Adibidez, ondareari lotutako okupazioen kasua da, hala nola kontserbatzaile-zaharberritzailearena, hainbat zailtasuni aurre egin behar baitie:

- Bere gaur egungo formatuan, espezialista horien jarduerak ez daude identifikatuta NACE kodeetan. Kode hori Europa mailan erabiltzen den jardueren sailkapena da, eta EBeko herrialdeetako sailkapen nazionalak harekin lerrokatu behar dira. Horrek esan nahi du, adibidez, jarduera ekonomikoari egiten dion ekarpena estatistikoki ikusezina dela, eta, ondorioz, litekeena dela beste eremu batzuetan ere ikusezina izatea.
- Horri gehitu beharko litzaioke sektore pribatuan Kultura Ondasunak Zaintzen eta Zaharberritzen diharduten profesionalen hitzarmen kolektibo espezifikorik ez egotea, eta horrek zaildu egiten du profil horri lotutako lanbaldintzak hobetzea eta haien kualifikazioari eta erantzukizunari egokitzea. Lanbide hori ez onartzearen ondorioz, profil hori desagertu egiten da kulturaz kanpoko beste sektore batzuetako beste hitzarmen kolektibo edo lanbide-kategoria batzuetan; esate baterako, eraikuntza-enpreetan, gaur egun ondasun higiezinaren lizitazio gehienekin egiten dira eta Eraikuntzaren Hitzarmenak arautzen ditu, profesional horiek lehen mailako ofizial gisa kontratatuz, kasurik onenean.
- Erregulaziorik ez egoteak, gainera, egoera kaltegarriak ekar ditzake, hala nola legez kontrako lehia eta lehia desleiala.

2.3.- Lanbideak identifikatzeko azterketa gehigarria

- Ikuspegi horiez gain, informazio kuantitatibo gehigarria ere erabili da, azterketa kualitatiboa datu objektiboekin osatzeko. Badira, hala ere, Nafarroako ekosistema kulturean adierazgarritasun kuantitatibo esanguratsurik ez duten kultura-lanbide bereizgarriak. Horregatik, kultura-lanbideek Nafarroako kulturaren lan-merkatuan duten pisua aztertzea adierazle interesgarria da, eta analisiaren fokua zein okupaziotan kokatzen den argitu dezake. Adierazle hori neurtzeko, iturri ofizialetara jo dugu, eta Nafarroako okupazioei buruzko informazio interesgarria eskatu diegu NASTATi eta Errealitate Sozialaren Behatokiari.
- Lehenik eta behin, kulturaren lanbideetan gaur egun jardunean dauden pertsonen kopurua ezagutu nahi izan dugu (Gizarte Segurantzako afiliazio-kopurua); hala ere, okupazioen ikuspegitik aztertutako daturik ez egoteak (LSN) ez du horretarako aukerarik eman, informazioa kultura-jardueraren arabera baino ez baitago eskuragarri, eta horrek kulturaren eremukoak ez diren okupazioak kontuan hartzea ekarriko luke. Horregatik, ikuspegi hori beste bi adierazlerekin osatu da:
 1. **Kultura-jardueretan Gizarte Segurantzaren afiliatutako pertsonen kopurua** (JESN) 2021eko abuztuaren 31n. Adierazle partziala den arren, aztertutako kultura-jardueretan kulturatzat jotzen ez diren okupazioak sar daitezkeelako, kulturaren sektoreak mugitzen duen enplegu-bolumenaren lagungarriak ematen dizkigu.
 2. 2021eko urtarrila eta iraila bitartean **kulturako lanbide horietan** (LSN) **erregistratutako kontratu berrien** kopurua. Adierazle horrek informazio partziala ematen du ere, okupazio horietan erregistratutako kontratu berriei buruzko informazioa baino ez baitu ematen, eta ez horietan lan egiten duten edo lan-merkatutik ateratzen diren pertsonen buruzkoa, baina sektoreko kultura-okupazioen lan-merkatuaren dinamismora hurbiltzea eskain dezake.

2. ATALA: DIAGNOSTIKOAREN EMAITZAK

Diagnostikorako planteatu dugun metodologiaren aplikazioak (kanpoko eta barneko prospektiba) honako informazio-output hauek ekarri ditu:

- *Jarduera eta kultura-okupazioen lehen kontrastea*
- *Azterketa gehigarria ikuspegi kuantitatibotik*
- *Arreta bereziko kultura-okupazioak*

3.- Kultura-jarduera eta -lanbideen lehen kontrastea

Zer egin dugu? Aztertutako erreferentziak gurutzatu dira, Nafarroako diagnostikorako kultura-jarduerak eta -okupazioak behatzeko eremua eraikitzen lagunduko diguten kointzidentziak, inkongruentziak, antzekotasunak eta abar identifikatzeko. Jarraian, kontraste horren emaitza aurkeztuko dugu:

A) Erreferentzien kontrastean identifikatutako kultura-jarduerak

Sektorea	Jarduera bereizgarriak
Ondarea	
Artxiboa eta dokumentu-ondarea	Artxiboen jarduerak eta kudeaketa
Liburutegiak	Liburutegien jarduerak eta kudeaketa
Museoak	Museoen jarduerak eta kudeaketa
Ondarea	Gune eta eraikin historikoen kudeaketa eta bisitarientzako antzeko atrakzio turistikoak
Kultura ekintza	
Arte Eszenikoak (antzerkia eta dantza)	Arte eszenikoak; arte eszenikoei laguntzeko jarduerak; sorkuntza-, arte- eta ikuskizun-jarduerak; instalazio artistikoen kudeaketa
Arte Plastikoak eta bisualak	Argazkigintzako jarduerak; Sorkuntza artistikoa; Instalazio artistikoen kudeaketa
Herri-kultura	Artisautza (beira, zura, ehungintza, etab.)
Musika	Sorkuntza artistikoa; Artistak, egileak eta antzezle independenteak; Instalazio artistikoen kudeaketa
Kultura eta sormen industriak	
Ikus-entzunezko industria	Film zinematografikoak, bideoak eta telebista-programak ekoizteko, post produzitzeko eta banatzeko jarduerak; film zinematografikoak proiektatzeko jarduerak; irrati-difusioa; telebistako programazio- eta hedapen-jarduerak
Argitalpen industria	Arte grafikoetako jarduerak eta horiekin lotutako zerbitzuak; grabatutako euskarriak inprimatzea eta erreproduzitzea; liburuak, egunkariak, aldizkariak eta aldizkako argitalpenak argitaratzea; bestelako argitalpen-jarduerak; arte- eta literatura-sortzea; koadernaketa eta horrekin lotutako zerbitzuak
Arkitektura	Arkitektura-jarduerak
Diseinua	Diseinu espezializatuko jarduerak
Industria fonografikoa	Soinua grabatzeko eta musika-edizioko jarduerak
Publizitatea	Publizitatea, harreman publikoak eta lotutako zerbitzuak
Bideo-joko eta Kultura Digitala	Bideo-jokoek edizioa

B) Erreferentzien kontrastean identifikatutako kultura-lanbideak (1/2)

SEKTOREA	JARDUERA	OKUPAZIOA
ONDAREA	Artxiboak, dokumentu-ondarea, liburutegiak eta museoak	<p>Museoetako artxibozainak eta kontserbatzaileak; komisarioa, artxibo eta museoetako zuzendariak</p> <p>Liburuzainak, dokumentalistak eta antzekoak; liburutegi, artxibo, museo eta arte-galerien zuzendariak; ondare-teknikariak; arte galerietako, museoetako eta liburutegietako teknikariak; liburutegi eta artxiboetako langileak; dokumentazio- eta artxibo-koadro teknikoak, liburuzain ondokoak, bitarteko ondare-administratzaileak</p>
KULTUR EKINTZA	Arte eszenikoak, musikalak, bisualak eta literatura	<p>Arte plastikoetako eta bisualetako artistak; margolariak, eskultoreak eta beste artista bisual batzuk</p> <p>Konpositoreak, musikariak eta abeslariak; musika eta kantu artistak; zuzendariak eta moldatzaileak</p> <p>Koreografoak eta dantzariak; dantzako artistak</p> <p>Zinemako, antzerkiko eta antzekoetako zuzendariak; ikus-entzunezko eta entretenimenduko programazioko eta produkzioko zuzendariak, ikuskizunetako edo jolas-zerbitzuetako zuzendari independenteak; irrati-difusioko eta arte eszenikoetako zuzendariak</p> <p>Aktoreak; artista dramatikoak, zirkuko artistak eta entretenimenduko beste artista batzuk; komediantek</p> <p>Irrati, telebista eta beste aurkezle batzuetako esatariak</p> <p>Artista sortzaileak eta interpretatzaileak, beste epigrafe batzuetan sailkatu gabeak</p> <p>Argazkilariak</p> <p>Idazleak; Literatura-egileak, gidoilariak, elkarrizketa-idazleak, editoreak</p> <p>Kultura- eta arte-jarduerak laguntzeko beste teknikari eta profesional batzuk; zuzeneko eta ikus-entzunezko ikuskizunak ekoizteko laguntzaile teknikoak, zuzeneko eta ikus-entzunezko ikuskizunetako langileak eta teknikariak; argazkigintzako, zinemako, irrati-difusioko eta arte eszenikoetako laguntzaileak; zineman, irrati-difusioan eta arte eszenikoetan lan teknikoak eta koordinaziokoak</p>
	Herri kultura	<p>Artisauak: lutierrak eta antzekoak; musika-tresnen afinatzaileak, bitxigileak, urregileak eta zilargileak, zeramikako langileak, eltzegileak eta antzekoak; putzegileak, modelatzaileak, ijeleak, beira-ebakitzaileak eta -leuntzaileak; errotulistik, beira-grabatzaileak, hainbat artikulutako dekorazio-pintoreak; zurezko artisauak eta antzeko materialak; saskigileak, eskulien egileak eta afinak; Ehun, larru eta antzeko materialetako artisauak, zuntz-prestatzaileak eta ehuleak, artisau- edo puntuzko ehunekin eta antzekoekin; beste epigrafe batzuetan sailkatu gabeko artisauak</p>

B) Erreferentzien kontrastean identifikatutako kultura-lanbideak (2/2)

SEKTOREA	JARDUERA	OKUPAZIOA
KULTURA ETA SORMEN INDUSTRIAK	Ikus-entzunezko industria	Ikus-entzunezko grabazioko teknikariak; produkzioko eta ikus-entzunezko ikuskizunetako koadro artistikoak eta tekniko-artistikoak; zuzeneko eta ikus-entzunezko ikuskizunak ekoizteko laguntzaile teknikoak; zuzeneko eta ikus-entzunezko ikuskizunetako langileak eta teknikariak; zineman eta bideo- kamerariak; audio- eta bideo-grabazioko teknikariak, zineman, irrati-difusioan eta arte eszenikoetan beste zeregin tekniko eta koordinazio-lan batzuk; zineman, irrati-difusioan, argazkigintzan eta arte eszenikoetan laguntzeko langileak Irrati-difusioko teknikariak
	Argitalpen industria	Kazetariak (editoreak barne), egunkari-zuzendariak, editoreak (literarioak, musikalak, ikus-entzunezkoak eta multimedia), prentsa-administratzaileak; berrikusleak, erredaktoreak, albiste-buruak; argitalpenen zuzendariak Filologoak, interpreteak eta itzultzaileak Filologoak, interpreteak eta itzultzaileak Arte grafikoetako langileak: aurreinprimaketako, inprimaketako eta azaleztapeneko prozesuak
	Arkitektura	Arkitektoak: eraikinetakoak, paisajistak, teknikariak eta hirigintzako teknikariak
	Diseinua	Barneko diseinatzaileak eta dekoratzaileak; laguntzaile teknikoak dekorazioan Diseinatzaileak: produktu eta jantzienak; industrialak; antzerkikoak, modakoak, erakusketetakoak eta beste diseinatzaile artistiko batzuk
	Publizitatea	Sortzaileak, marketineko eta publizitateko teknikariak
	Bideo-jokoa eta kultura digitala	Diseinatzaile grafikoak eta multimedia; ilustratzaileak, diseinu grafikoko teknikariak
	HEZKUNTZA-JARDUERAK	Hezkuntza jarduerak

* Nabarmendutako okupazioak identifikatutako gainerako lanbideetan bezain adostasun maila zabala lortu ez duten kategoriei dagozkie.

4.- Azterketa gehigarria ikuspegi kuantitatibotik

Kontraste-ikuspegi horrez gain, kultura-okupazioen azterketa osatzen duten datu kuantitatibo batzuk aztertu dira. Hala, 2021eko abuztuaren 31n afiliazio-bolumen handiena biltzen duten kultura-jarduerak KSlen espektroko jardueri dagozkie: arte grafikoak (% 22,4), aholkularitza eta programazio informatikoa (% 18) eta arkitektura (% 14,4). Arte- eta sormen-jarduerak (arte eszenikoak, literatura- eta arte-sorkuntza, etab.) aztertutako aldiaren erregistratutako afiliazio guztien % 16,2 dira.

Jardueraren arabera erregistratutako Gizarte Segurantzako afiliazioen rankinga (2021eko abuztuaren 31) 1/2

JESN	Izena	Gizarte Segurantzako afiliazio-kopurua	Guztizkoaren % bertikala
7111	Arkitekturako zerbitzu teknikoak	785	%14,4
6202	Informatikako aholkularitzako jarduerak	709	%13,0
1812	Inprimaketako eta arte grafikoetako beste jarduera batzuk	551	%10,1
9001	Arte eszenikoak	394	%7,2
1813	Aurreinprimaketako eta euskarriak prestatzeko zerbitzuak	365	%6,7
5811	Liburuen argitalpena	303	%5,6
6201	Informatikako programazioko jarduerak	300	%5,5
7410	Diseinu espezializatuko jarduerak	277	%5,1
5915	Zinema eta bideoeko produkzio jarduerak	248	%4,6
9003	Sormen artistikoa eta literarioa	202	%3,7
7420	Argazkilaritzako jarduerak	182	%3,3
1814	Koadernaketa eta horrekin zerikusia duten zerbitzuak	143	%2,6
6010	Irratidifusioko jarduerak	125	%2,3
5829	Informatikako beste programa batzuen argitalpena	123	%2,3

Jardueraren arabera erregistratutako Gizarte Segurantzako afiliazioen rankinga (2021eko abuztuaren 31) 2/2

CNAE	Izena	Gizarte Segurantzako afiliazio-kopurua	Guztizkoaren % bertikala
9004	Ekitaldi aretoen kudeaketa	104	%1,9
9002	Arte eszenikoen jarduera lagungarriak	102	%1,9
5914	Zinema erakusteko jarduerak	85	%1,6
5916	Telebista saioetako produkzio jarduerak	80	%1,5
7430	Itzulpengintza eta interpretazioko jarduerak	79	%1,5
9102	Museoetako jarduerak	69	%1,3
5912	Zinemako, bideo eta telebista saioetako produkzio ondoko jarduerak	35	%0,6
5821	Bideo-jokoen argitalpena	33	%0,6
6312	Web atariak	33	%0,6
5920	Soinua grabatzeko eta musika argitaratzeko jarduerak	31	%0,6
9103	Toki eta eraikin historikoen kudeaketa	17	%0,3
6020	Telebistako saioak programatu eta eskaintzeko jarduerak	15	%0,3
9105	Liburutegien jarduerak	14	%0,3
1811	Arte grafikoak eta horiekin lotutako zerbitzuak	13	%0,2
1820	Grabatutako euskarrien erreprodukzioa	12	%0,2
5917	Zinema eta bideoa banatzeko jarduerak	9	%0,2
9106	Artxiboen jarduerak	6	%0,1
	GUZTIRA	5444	%100,0

Okupazioei dagokienez, taula honetan ikusten dugu 2021eko irailera arte kultura-lanbideetan erregistratutako kontratu berri guztien % 65 baino zertxobait gehiago sorkuntzari lotutako lanbideei dagokiela (aktoreak, konpositoreak, musikariak, abeslariak, beste artista sortzaile eta interpretatzaile batzuk eta kultura- eta arte-jarduerei laguntzeko beste teknikari eta profesional batzuk).

Bestalde, eskulangintzaren arloari lotutako lanbideek eragin txikiagoa dute kontratuen arloan, % 1,3koa, segur aski artisauak gehienetan langile autonomoak izaten direlako.

Halaber, adierazi behar da KSlei lotutako okupazioak 2021eko irailera arte erregistratutako kontratu berrien % 17,3 direla.

Okupazio-kodearen eta sexuaren arabera erregistratutako kontratu berrien rankinga (2021eko irailean metatua) 1/3

LSN	Izena	Gizona	Emakumea	GUZTIRA	Gutzikoaren % bertikala
2939	Beste epigrafe batzuetan sailkatu ez diren artista sortzaileak eta interpretatzaileak	553	391	944	%24,5
2932	Konpositoreak, musikariak eta kantariak	589	212	801	%20,8
2935	Aktoreak	193	207	400	%10,4
3739	Kulturako eta arteko jardueretan laguntzeko bestelako teknikariak eta profesionalak	210	159	369	%9,6
2713	Analistak, programatzaileak eta web eta multimedia diseinatzaileak	79	58	137	%3,6
3831	Ikus-entzunezko grabaketako teknikariak	91	41	132	%3,4
2937	Zezenketa-ikuskitzetako profesionalak	98	1	99	%2,6
2922	Kazetariak	40	48	88	%2,3
2923	Filologoak, interpreteak eta itzultzaileak	21	66	87	%2,3
3733	Arte-galerietako, museoetako eta liburutegietako teknikariak	18	57	75	%1,9
7622	Inprimaketa-prozesuetako langileak	60	14	74	%1,9

Okupazio-kodearen eta sexuaren arabera erregistratutako kontratu berrien rankinga (2021eko irailean metatua) 2/3

LSN	Izena	Gizona	Emakumea	GUZTIRA	Gutzizkoaren% bertikala
2933	Koreografoak eta dantzariak	29	40	69	%1,8
2481	Arkitekto teknikoak eta hirigile teknikoak	29	39	68	%1,8
2451	Arkitektoak (paisaia-arkitektoak eta hirigileak izan ezik)	24	38	62	%1,6
2912	Liburuzainak, dokumentalistak eta antzekoak	17	43	60	%1,6
2934	Zinema-zuzendariak, antzerki-zuzendariak eta antzekoak	23	17	40	%1,0
4210	Liburutegietako eta artxiboetako langileak	3	35	38	%1,0
7621	Aurreinprimaketa-prozesuetako langileak	26	12	38	%1,0
3732	Barrualdeen diseinatzaileak eta dekoratzaileak	6	31	37	%1,0
3832	Irratidifusioko teknikariak	17	20	37	%1,0
7623	Azaleztapen-prozesuetako langileak	27	9	36	%0,9
2484	Diseinatzaile grafikoak eta multimedia diseinatzaileak	19	16	35	%0,9
2931	Arte plastikoetako eta bisualetako artistak	22	8	30	%0,8
7619	Beste epigrafe batzuetan sailkatu ez diren artisauak	10	10	20	%0,5
2936	Irratiko eta telebistako esatariak eta bestelako aurkezleak	13	6	19	%0,5
3731	Argazkilariak	13	1	14	%0,4
7616	Errotulatzaileak, beiraren grabatzaileak, hainbat gairen dekorazio-pintoreak	9	3	12	%0,3
2482	Produktuen eta arropen diseinatzaileak	3	5	8	%0,2
7617	Zuraren eta antzeko materialen artisauak; otarregileak, eskuilagileak eta antzeko langileak	8	0	8	%0,2
7615	Beiraren putzegileak, moldeatzaileak, ijeleak, ebakitzzaileak eta leuntzaileak	7	0	7	%0,2

Okupazio-kodearen eta sexuaren arabera erregistratutako kontratu berrien rankinga (2021eko irailean metatua) 3/3

LSN	Izena	Gizona	Emakumea	GUZTIRA	Gutzizkoaren% bertikala
2911	Artxibozainak eta museo-kontserbatzaileak	1	3	4	%0,1
2452	Paisaia-arkitektoak	1	1	2	%0,1
7618	Ehunen, larruaren eta antzeko materialen artisauak; zuntzen prestatzaileak eta eskuzko ehundegiko ehuleak; trikotaki-ehuleak eta antzekoak	0	2	2	%0,1
7613	Bitxiginak, urreginak eta zilarginak	0	1	1	%0,0
7614	Zeramikagintzako langileak, eltzegileak eta antzekoak	1	0	1	%0,0
	GUZTIRA	2260	1594	3854	%100,0

5.- Arreta bereziko kultura-lanbideak

Zer egin dugu? Lehen kontrastearen emaitza diren kultura-lanbideetara hurbiltzeari dagokionez, barne-prospektiban azaldutako irizpideak aplikatuko ditugu:

1. Lanbidea arautua dagoen ala ez
2. Sektore publikoak lanbidean duen pisua
3. Estaldura/presentzia beste jarduera-sektore batzuetan

Horrez gain, aurreko puntuan aztertutako estatistiken datu batzuk sartu dira.

Helburua da azterketaren guneak diren kultura-lanbideak identifikatzea, funtzionario gutxiago dagoelako, gutxiago araututa daudelako, kulturaz bestelako arloek gutxiago jorratzen dituztelako edo beste sektore/kategoria profesional batzuetan sartzeagatik ikusezinak direlako. Horiek izango lirateke azterketa sakonagoa behar duten lanbideak, eta gainerakoen jarraipena egingo litzateke.

Azaldutako guztia kontuan hartuta, azterketa honen emaitza taula honetan laburbiltzen da:

➤ **ONDAREAREN OKUPAZIOAK**

SEKTOREA	JARDUERA	IZENA	BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	IRIZPIDEAK APLIKATZEA
ONDAREA	Artxiboa eta dokumentu ondarea	Artxibista	Ekoizpena	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 2. irizpidea aplikatuz gero NASTATEk 9106 Artxiboen Jardueren jarduera-kodean Gizarte Segurantzako afiliazioei buruz emandako datuen arabera, 2021eko abuztuaren 31n 6 pertsona egon ziren jarduera horretan alta emanda, Artxibistaren okupazioa izateko bermerik gabe, okupazioen arabera sailkatutako informaziorik ez zegoelako. Gainera, Nafarroako Gobernuaren Artxiboen Erregistroaren arabera, gaur egun Foru Komunitateko Administrazioaren Artxibo Sistemari atxikitako 3 artxibo eta Toki Erakundeetako Artxibo Sistemari atxikitako 269 artxibo daude, eta horien ardurapean funtzionarioak/langile publikoak daudela suposatzen da. Azkenik, erlijio-artxiboetan edo artxibo pribatuetan (enpresak, unibertsitateak, etab.) litekeena da profil orokorragoko (administraria, etab.) pertsonalaren ardurapean egotea. Beraz, ondoriozta daiteke funtzionarioen presentzia handia duen okupazioa dela.</p>
	Liburutegiak	Liburuzainak / dokumentalistak	Ekoizpena	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 2. irizpidea aplikatuz gero Liburutegietako jardueren 9105 jarduera-kodean, NASTATEk Gizarte Segurantzako afiliazioei buruz emandako datuen arabera, 2021eko abuztuaren 31n 14 pertsona zeuden jarduera horretan alta emanda, liburutegiaren okupazioa izateko bermerik gabe, okupazioen arabera sailkatutako informaziorik ez zegoelako. Gainera, EINen liburutegien estatistikaren arabera, gaur egun titulartasun publikoko 104 liburutegi daude (estatuko, autonomia-erkidegoko eta tokiko administrazioa), eta horien kargu funtzionarioak/langile publikoak daudela suposatzen da, beste izaera bateko 25 liburutegien aurrean (pribatuak, unibertsitateak, etab.).</p>

				Beraz, ondoriozta daiteke funtzionarioen presentzia handia duen okupazioa dela.
	Museoak	Kontserbatzailea Zaharberritzailea	Ekoizpena, Hezkuntza-jarduerak	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea NASTATEk 9102 Museoen Jarduerak jarduera-kodeko Gizarte Segurantzako afiliazioei buruz emandako datuek, 2021eko abuztuaren 31n, 69 pertsona zenbatzen dituzte jarduera horretan alta emanda, eta ez dago bermerik kontserbatzaile edo zaharberritzailearen okupazioa izateko, ez baitago lanbideen arabera sailkatutako informaziorik. Bestalde, Nafarroako Gobernuaren museoen estatistikak gaur egun titulartasun publikoko 6 museo ditu, eta horien ardurapean 55 langile funtzionario/publiko daudela suposatzen da, beste izaera bateko 6 museoen aldean (pribatuak, elizakoak, etab.). Horietan 52 pertsonak egiten dute lan, eta horien profil profesionalak askotarikoak izango direla uste dugu. Informazio hori kontuan hartuta, lanbide honetan funtzionarioen presentzia handia dela uler daiteke. Hala ere, kontserbazioaren eta zaharberritzearen arloko elkarte profesionalak adierazi dute profil hori, eremu pribatuan, kulturaz kanpoko beste sektore eta kategoria profesional batzuetan kokatuta dagoela, eta horrek eragotzi egiten duela haren irismenari buruzko datu errealistak izatea enplegu-bolumenari dagokionez, eta ikusezin bihurtzen duela kultura-politiken aurrean.</p>
		Komisarioa	Ekoizpena, Hezkuntza-jarduerak	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea. Museo publikoei atxikitako profesionalak egon daitezkeen arren, profesional independenteen talde esanguratsu bat dago, eta horien profila ez dago araututa edo araudian edo hitzarmenean jasota.</p>
		Arte-galeriako teknikaria	Ekoizpena, Banaketa	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea.</p>

				Eremu pribatuan, okupazio hori arte-galeriak barne hartzen dituen Merkataritzaren Hitzarmen Kolektiboan arautu ohi da, eta, beraz, ez du berariazko erregulaziorik kultura-okupazio gisa.
		Kultura-bitartekaria	Ekoizpena, Hezkuntza-jarduerak	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezkoztat jotzen den lanbidea. Sortzen ari den okupazioa da, aisia hezitzailearen eta animazio soziokulturalaren⁵ estatuko esparru-hitzarmen kolektiboan sartzen dena. Ez du arreta espezifikorik jasotzen, baizik eta espazioa partekatzen du aisialdiarekin, animazioarekin, hezkuntza ez-formalarekin eta abarrekin lotura handiagoa duten beste profil batzuekin. Hala ere, azken urteotan kultura-bitartekaritzaren gaia goraka ari da, ez soilik museoen esparruan, baizik eta kontuan hartu beharko liratekeen beste kultura-arlo batzuetan ere, hala nola arte eszenikoetan.</p>
	Ondare historikoa	Kontserbadorea Zaharberritzailea Administratzailea	Ekoizpena, Hezkuntza jarduerak	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 2. irizpidea aplikatuz gero NASTATEk 9103 Jarduera-kodean (Lekuen eta eraikin historikoen kudeaketa) Gizarte Segurantzako afiliazioei buruz emandako datuen arabera, 2021eko abuztuaren 31n 17 pertsona zenbatu ziren jarduera horretan alta emanda, eta ez zen bermatu kontserbatzaile, zaharberritzaile edo administratzailearen okupazioa izango zenik, okupazioen arabera sailkatutako informaziorik ez zegoelako. Gainera, EINek egiten duen Ondareari buruzko Datu Basearen Ustiapen Estatistikoaren arabera, 2019an Kultur Intereseko Ondasun gisa inskribatutako 194 higiezin kontabilizatzen dira, eta horien % 75 monumentuei dagozkie; horregatik, uste dugu gehienak funtzionarioak/langile publikoak izango direla, nahiz eta haien profil profesionalak askotarikoak izan daitezkeen.</p>

⁵ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-4476

➤ **KULTURA-EKINTZAREN OKUPAZIOAK**

SEKTOREA	JARDUERA	PROFILAREN IZENA (K)	BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	IRIZPIDEAK APLIKATZEA
KULTUR EKINTZA	Arte eszenikoak, musikalak, bisualak eta literatura	Koreografoa Dantzaria Aktorea Arte eszenikoetako zuzendaria (zinema barne) Errejidorea Esataria-Aurkezlea Artista (eskultorea, margolaria, marrazkilaria, argazkilaria, artista digitala, etab.) Konpositorea Musikari instrumentista Kantaria Konpontzailea Banda/orkestrako zuzendaria Konpontzailea Idazlea (idazleak, elkarrizketen gidoilariak/idazleak barne)	Sorkuntza, ekoizpena	1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea. Sorkuntzari lotutako lanbideak ez dira lan-arloan arautzen, eta, beraz, ezegonkortasunean, prekaritatean eta hitzarmen kolektibo batek edo enpresa-hitzarmen batek soldatari, lan-segurtasunari eta, oro har, lanbide horien interesen defentsari dagokienez eskain ditzakeen bermerik gabe kokatzen dira. Erkidego batzuetan, hitzarmenak negoziatzen dituzten erakunde sektorialak daude (Aktoreen Batasuna Madrilen ⁶ , edo Antzerki, Dantza eta Zirkuko ⁷ Enpresa Ekoizleen Valentziako Elkarte, adibidez) edo lan-alderdiak arautzeko ardura duten erakundeekin solaskidetzeta-lana egiten dutenak.
		Antzoki teknikaria	Ekoizpena	1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea. Okupazio horien lan-baldintzak ez daude gaur egun hitzarmenez araututa, enpresa-hitzarmenen bat dagoen kasuetan izan ezik. Eremu publikoan, baldintza horiek espazio eszenikoak esleitzeko lehiaketan pleguetan ezartzen dira.
		Atrezzista	Ekoizpena	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA

⁶ http://www.bocm.es/boletin/CM_Orden_BOCM/2020/08/08/BOCM-20200808-6.PDF

⁷ <https://stics.intersindical.org/web/attachments/article/469/Teatro%20CV%202018.pdf>

		Tramoyista		<p>Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero</p> <p>Gure ustez, langile-talde zabalak dituzten azpiegitura handien kasuan izan ezik, eginkizun horiek espazio eszenikoetako talde teknikoek betetzen dituzte, eta, kasu gehienetan, zerbitzu-enpresen bidez azpikontratutako langileak dira.</p>
		Antzerki-, zinema- eta musika-ekoizlea, etab.	Ekoizpena, banaketa	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezkoztat jotzen den lanbidea.</p> <p>Profesional independenteak izan ohi dira, eta haien okupazioa ez dago araututa.</p>
		Ordezkaritza artistikoa	Banaketa	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezkoztat jotzen den lanbidea.</p> <p>Profesional independenteak izan ohi dira, eta haien okupazioa ez dago araututa.</p>
		Aretoko burua Leihatila-saltzailea Aretozaina	Ekoizpena, banaketa	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero</p> <p>Langile horiek aisialdi hezitzailearen eta animazio soziokulturalaren⁸ sektoreko estatuko esparru-hitzarmen kolektiboak arautzen ditu. Okupazioa zinema-aretoetan egiten denean, enpresek hitzarmen propioa izaten dute. Erakusketa eszenikoko espazioen kasuan, nahiz eta Nafarroako espazio gehienak titulartasun publikokoak izan, langile horiek zerbitzu-enpresen bidez azpikontratuta egon ohi dira, hitzarmen propioa dutenak, edo aipatutako estatuko hitzarmena aplikatzen dutenak.</p>

⁸ <https://www.boe.es/boe/dias/2021/03/22/pdfs/BOE-A-2021-4476.pdf>

	Herri-kultura	Artisaua (beira, metala, zura, ehunak, bitxiak, zeramika, etab.)	Sorkuntza, ekoizpena	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 3. irizpidea aplikatuz gero Nafarroan, artisautza ekainaren 17ko 188/1988 Foru Dekretuak arautzen du, Nafarroako artisau-sektorea antolatu eta garatzeari buruzkoak (2017an aldatu zen), eta eranskinean artisau-lanbideen bilduma jasotzen du. Artisau-lanbideak Merkataritza eta Turismo arloetan kokatzen dira.</p>
--	---------------	---	----------------------	---

➤ **KULTURA- ETA SORMEN-INDUSTRIEN OKUPAZIOAK**

SEKTOREA	JARDUERA	PROFILAREN IZENA (K)	BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	IRIZPIDEAK APLIKATZEA
KULTURA ETA SORMEN INDUSTRIAK	Ikusentzunezko industria	<p>Telebistako programen programazioko zuzendaria Errealizadorea Ikus-entzunezko grabazioko teknikaria Zinema/bideoko kameralaria (kamera-operadorea) Argiztapen/soinuko teknikaria Musika-ekoizlea Soinu-diseinatzailea, soinu-editorea</p>	Ekoizpena	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero Okupazio horiek Ikus-entzunezko Produkzioaren Industriaren II. Hitzarmen Kolektiboan daude araututa (Teknikoak)⁹; kasu batzuetan, enpresen hitzarmen propioak ere egon daitezke. Horrekin lotutako beste hitzarmen batzuk ere badaude: zinema eta Erakusketa Zinematografikoaren Hitzarmen Kolektiboa; Banatzaile Zinematografikoen Hitzarmen Kolektiboa; Bikoizteko eta Sonorizatzeko Enpresen Hitzarmen Kolektiboa; Bikoizteko Profesionalen Hitzarmen Kolektiboa (adar</p>

⁹ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2009-12826>

				artistikoa); Ikus-entzunezkoen eta Figuranteen Ekoizpena; etab.
		Irrati-difusioko zuzendaria Irrati-difusioko ekipoetako operadorea	Ekoizpena, banaketa	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero Okupazio horiek soinudun irrati-difusio komertzialaren estatuko hitzarmen kolektiboan daude araututa ¹⁰ .
	Argitalpen-industria	Kazetariak Argitaratzaileak Ikuskatzaileak Erredaktoreak Albiste-buruak	Ekoizpena	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero Okupazio horiek eguneroko prentsaren ¹¹ sektoreko estatuko hitzarmen kolektiboan eta egunekoa ez den prentsaren ¹² hitzarmen kolektibo nazionalen daude araututa.
	Arkitektura	Eraikinetako arkitektoa, paisajista Arkitekturako teknikaria	Sormena	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero Lanbide horiek ingeniarietako enpresen eta ikasketa tekniko ¹³ bulegoen sektoreko XIX. Hitzarmen Kolektiboan daude araututa.
	Diseinua	Produktuen, modako produktuen eta produktu industrialen diseinatzailea Barnealdeetako dekoratzailea Diseinatzaile grafikoa eta multimedia	Sormena, ekoizpena	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero

¹⁰ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2019-13989

¹¹ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2019-12486

¹² http://www.fesugt.es/documentos/pdf/comunicacion-cultura-graficas/convenios/prensa/convenio_prensa_no_diaria_2013_2015_boe.pdf

¹³ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2019-14977

				<p>Modaren diseinuarekin lotutako okupazioa ehungintzaren eta jantzigintzaren ¹⁴ industriaren lan-hitzarmen kolektibo orokorrean dago araututa, eta ehungintzaren sektoreko lan-baldintzak ezartzen ditu. Diseinatzaile grafikoak eta multimediak, sektorearen arabera, hainbat hitzarmenek arautu ditzakete, eta ohikoena arte grafikoaren, paper-manipulatuen, kartoizko manipulatuaren, argitaletxeen eta industria osagarrien¹⁵ estatuko hitzarmen kolektiboa da.</p> <p>Diseinu industrialarekin lotutako lanbideei ere hitzarmen bat edo beste aplikatzen zaie, diseinu horiek garatzen dituzten sektorearen arabera (automobilgintza, dekorazioa, kontsumoko beste ondasun batzuk).</p>
		Eszenografoa	Sormena, ekoizpena	<p>1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea.</p> <p>Diseinuaren industrian sartzen bada ere, eszenografoen kasua dagoeneko ikusi ditugun eta erregulazio zehatzik ez duten arte eszenikoen esparruko okupazioekin pareka daiteke.</p>
	Publizitatea	Sortzailea Marketing teknikaria	Sormena, ekoizpena, banaketa	<p>2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero</p>

¹⁴ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2015-9372

¹⁵ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2019-9626

				Publizitatearen eta marketinaren lanbideak publizitate-enpresen sektoreko hitzarmen kolektiboan daude araututa ¹⁶
	Bideojokoa eta kultura digitala	Programatzailea	Ekoizpena	2. MAILA: JARRAIPENEAN DAGOEN OKUPAZIOA Jarraipenean dagoen lanbidea, 1. irizpidea aplikatuz gero Programazio edo garapen informatikoari lotutako lanbideek aholkularitzako eta merkatu-azterketetako enpresen eta iritzi publikoaren estatuko hitzarmen kolektiboan jasotako lanbidearen lan-alderdiak biltzen dituzte ¹⁷ .

➤ **KULTURAREN ZEHARKAKO OKUPAZIOAK**

JARDUERA	PROFILAREN IZENA (K)	BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	IRIZPIDEAK APLIKATZEA
Kultura-kudeaketa	Kultura-kudeatzailea	Kultura-kudeaketa	1. MAILA: ARRETA BEREZIKO OKUPAZIOA Analisirako lehentasunezko zat jotzen den lanbidea Ezin zaio analisiari kultura-kudeatzailearen lanbidea gehitu gabe utzi, zeharkako profila baita, eta ia kultura-sektore guztietan dago, eta, bereziki, Nafarroan, presentzia esanguratsua du KUNA lanbide-elkartearen bitartez.

Azkenik, laburpen gisa, azaldutako irizpideak kontuan hartuta, eta NKPE-k proposatutako jardueren egitura eta OSNren azterlanetan erabilitako erreferentziak kontuan hartuta, honako kultura-okupazio hauek identifikatu dira Nafarroan:

¹⁶ http://www.fesugt.es/documentos/pdf/comunicacion-cultura-graficas/convenios/publicidad/convenio_empresas_de_publicidad16.pdf

¹⁷ <https://www.boe.es/boe/dias/2018/03/06/pdfs/BOE-A-2018-3156.pdf>

Sektorea	Arreta bereziko okupazioak (analisiari sartuak)	Jarraitzean dauden lanbideak
ONDAREA	Arte komisarioa Arte-galeriako teknikaria Kultura-bitartekaria Kontserbatzailea-Zaharberritzailea	Artxibozaina, liburutzailea, dokumentalista, administratzailea
KULTUR EKINTZA	Aktorea, dantzaria Koreografoa, egilea, zinema, antzerki eta abarretako zuzendaria Ikuskizunetako teknikaria, erregidorea Konpositorea, musikagile instrumentista, abeslaria Konpontzailea, orkestra-zuzendaria edo banda Artista plastikoa eta bisuala Antzerki-, zinema- eta musika-ekoizlea, etab. Ordezkaritza artistikoa	Esataria-Aurkezlea Atrezista, Tramoia Aretoko burua Leihatila-saltzailea Aretozaina Artisaua (beira, metala, zura, ehunak, bitxiak, zeramika, etab.)
KULTURA- ETA SORMEN-INDUSTRIAK	Eszenagilea	Programazio-zuzendaria, telebista-saioren zuzendaria, Errealizadorea Ikus-entzunezko grabazioko teknikaria Zinema/bideoko kameralaria (kamera-operadorea) Argiztapen/soinuko teknikaria Soinu-diseinatzailea, soinu-editorea Irrati-difusioko zuzendaria Irrati-difusioko ekipoetako operadorea Kazetariak, editoreak, ikuskatzaileak, erredaktoreak Albiste-buruak Eraikinetako arkitektoa, paisajista, arkitekturako teknikaria Moda-produktuen eta produktu industrialen diseinatzailea Barnealdeetako dekoratzailea Diseinatzaile grafikoa eta multimedia Sortzailea Marketin-teknikaria Programatzailea
ZEHARKAKOA	Kultura kudeatzailea ¹⁸	--

¹⁸ Ikerketa honen ondorioetarako kultura-kudeatzailearen lanbidea lehenetsuzkotzat jotzen bada ere, ez da aztertzen, KUNA Nafarroako Kultur Kudeaketako Profesionalen Elkartearen sustatzen ari den diagnostiko batean sakon aztertzen ari baita, Nafarroako kultura gaietan eskumena duen departamentuaren laguntzarekin (KZN).

3. ATALA: ARRETA BEREZIKO LANBIDEEN DESKRIBAPEN ZEHATZA

Jarraian, arreta berezikotzat jotzen diren kultura-lanbideen edukietan sakonduko dugu, haien ezaugarri nagusiak jasotzen dituzten fitxa batzuen bidez:

A.- ONDAREAREN sektoreari lotutako lanbideak

Ondarearen sektoreak **artxibo, liburutegi, museo eta ondare historikoko** jarduerak barne hartzen ditu. Jarduera horietan, funtzionarioen pisua esanguratsua da, eta, beraz, testuinguru horretatik kanpo geratzen diren edo azaleratzen ari diren edo gutxi araututa dauden lanbideak aztertzea erabaki da. Ondarearen sektoreko okupazio nabarmenenak honako hauek dira:

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Arte komisarioa
BESTE IZEN BATZUK	Kuradorea
SEKTORE NAGUSIA	Ondarea 9102 Museoetako jarduerak
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9102 Museoetako jarduerak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2911 Museoetako artxibozainak eta kontserbatzaileak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIONA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i> • <i>Hedapena eta banaketa</i> • <i>Sustapen-jarduerak</i> • <i>Kultura-kudeaketa</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Ondasun artistikoak azaldu, baloratu, erabili, zaindu eta administratzea ahalbidetzen duten jakintzen multzoan teknikoki eta sormenez kualifikatutako profesionala, erakusketa baten edo bestelako jarduera eta ekitaldi artistikoen arduraduna dena. Ondare-ekipamendu publiko edo pribatu bati atxikita egon daitezke, edo modu independentean okupatu.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Erosteko erakustaldiak eta erakusketak antolatzea</i> • <i>Erakusketen katalogoak eta erakusketen azalpen-liburuxkak idaztea</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Langileak antolatzea</i> • <i>Galdera publikoei erantzutea</i> • <i>Erakunde publiko eta pribatuena, artisten, kritikaren, kazetarien, bildumagileen, galeristen eta herritarren arteko bitartekari izatea.</i> • <i>Erakusketa- eta arte-proiektuaren edo arte eta kultura garaikidearekin lotutako beste ekitaldi batzuen ikerketa, ikuskera, dokumentazioa, gauzatzea, bitartekotza eta zabalkundea egitea</i>
Kontratu berriak guztira	Okupazio kulturalak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2911: 4
FORMAKUNTZA	Gradua Artearen Historian, Prestakuntza Estetikan

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Arte-galeriako teknikaria
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Ondarea
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9102 Museoetako jarduerak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	3733 Museoetako artxibozainak eta kontserbatzaileak Bildumetarako material grafikoak, laginak eta tresnak prestatzen, erakusketak antolatzen eta eraikitzen dituen profesionala Okupazio kulturalak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 3733:75 Artearen Historiako Gradua
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i> • <i>Hedapena eta banaketa</i> • <i>Sustapen-jarduerak</i> • <i>Merkaturatzea</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Bildumetarako material grafikoak, laginak eta tresnak prestatzen, erakusketak antolatzen eta eraikitzen dituen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Objektuak muntatzea eta prestatzea, erakusteko;</i> • <i>Altzariak, hautestontziak eta erakusketa-guneak diseinatu eta antolatzea;</i> • <i>Argiztapen- eta esposizio-ekipoak zehazten laguntzea;</i> • <i>Esposizioak jaso, igorri, enbalatu eta despaketatzea</i>
Kontratu berriak guztira	Okupazio kulturalak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854

	LSN 3733:75
FORMAKUNTZA	Artearen Historiako Gradua

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Kontserbatzailea-Zaharberritzailea
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Ondarea
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9102 Museoetako jarduerak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2911 Artxibistak eta museoetako kontserbatzaileak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i> • <i>Sustapen-jarduerak</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Entrenamendua, ezagutza, trebetasunak, esperientzia eta ulermena dituen profesionala, kultura-ondarea zaintzeko helburuarekin jarduteko, egungo eta etorkizuneko belaunaldien mesedetan.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Azterketa eta diagnostikoa: kultura-ondarearen osaera eta egoeraren ebaluazioa identifikatzea, zehaztea; aldaketen identifikazioa, izaera eta hedadura; narriadura-kausen ebaluazioa eta behar den tratamenduaren mota eta hedadura zehaztea. Dagoen informazio garrantzitsuaren azterketa barne hartzen du</i> • <i>Kontserbazio-planak eta tratamendu-proposamenak egitea</i> • <i>Prebentziozko kontserbazioa: narriadura atzeratzeko eta kaltea prebenitzeko zeharkako ekintza, kultura-ondarea babesteko baldintza ezin hobek sortuz, haren erabilera sozialarekin bateragarria den bitartean; manipulazioa, garraioa, erabilera, biltegiatzea eta erakusketa zuzenak; faksimileen ekoizpena, jatorrizkoa babesteko helburuarekin</i> • <i>Kontserbazio-tratamenduak: kultura-ondarearen gainean egindako zuzeneko ekintza, haren egoera egonkortzeko eta ondorengo narriadurak atzeratzeko helburuarekin</i> • <i>Zaharberritze-tratamenduak: kaltetutako edo hondatutako kultura-ondarearen gainean egindako zuzeneko ekintza, ondare horren pertzepzioa, balioespena eta ulermena errazteko, ahal den neurrian haren propietate estetiko, historiko eta fisikoak errespetatuz.</i> • <i>Oharren eta edozein esku-hartzeren dokumentazioa: egindako prozedura guztien erregistro idatzia eta ilustratu zehatza, eta prozedura bakoitzaren oinarri logikoa.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2911:4
FORMAKUNTZA	Kontserbazio-zaharberritzeari buruzko unibertsitateko masterra (edo baliokide aitortua)

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Kultura-bitartekaria
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Ondarea
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9102 Museoetako jarduerak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	3733 Arte-galerietako, museoetako eta liburutegietako teknikaria
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hedapena eta banaketa</i> • <i>Sustapen-jarduerak</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Museoko, artxiboko, gune historikoko, arte-galeria bateko, antzoki bateko eta abarretako ikaskuntza-prozesuetan bisitariak gidatzen dituen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Estimuluak hautatu, antolatu eta taldekatzen ditu bitartekaritzaren helburu espezifikoaren arabera. Ikertzea, sailkatzea, hautatzea, erlazionatzea eta komunikatzea</i> • <i>Komunikazio-estrategia hezitzaileak ezarri eta garatzea, bisitariekin elkarrizketak eta elkarreraginak izateko eta espazioaren edukiarekin lotura izateko. Ikaskuntza-aukerak testuinguruan kokatzea, bisitari bakoitzaren beharren arabera</i> • <i>Bisitariei eskura dituzten tresnen berri ematea</i> • <i>Zalantzak argitzea espazioaren edukiari, bisitariarentzako berariazko erabilgarritasunari eta haren beharrei buruz.</i> • <i>Bisitarien beharrak ezagutzea eta espazioko estimuluen aurrean (objektuak eta ideiak) dituzten erantzunak behatzea (aztertzea)</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura- okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 3733:75
FORMAKUNTZA	Artearen Historiako Gradua

* Sortzen ari den lanbidea. Aisialdi hezitzailearen eta animazio soziokulturalaren sektoreko Estatuko III. Esparru-hitzarmen kolektiboak kultura-bitartekariaren lanbide-kategoria aitortzen du.

B.- KULTUR EKINTZARI lotutako okupazioak

Kultura-ekintzaren sektorean sartzen dira sorkuntzari lotutako jarduerak, hala nola **arte eszenikoak, arte plastiko eta bisualak, musika** edo **literatura**. Azpisektore horiei lotutako lanbideetan zaila da beren jarduera arautzen duten alderdiak negoziatzeko aukera ematen duten legezko ordezkari-organismoak sortzea; izan ere, egungo sindikatu-ordezkaritzaren sistemak (askatasun sindikalari buruzko Lege Organikoak arautua) artisten kontratu-errealitateak asko aldentzen diren baldintzak ezartzen ditu; izan ere, jarduera sindikal hori sektore artistikoaren ordezkarien bitartez sortzen da, urte askotan modu ez oso egonkorrean lan egiten duten enpresen barruan aukeratzen baitira. Horregatik, uste dugu okupazio horiek kalteberatasun handiagoko egoeran daudela, ezin baitute berariazko erregulaziorik izan. Horrela, Kultura Ekintzaren sektoreko okupazio nabarmenenak honako hauek dira:

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Aktorea
BESTE IZEN BATZUK	Zirkuko artista, akrobata, artista dramatikoa, pailazoa, mimoa, ipuin kontalaria, txotxongilolariak, orekariak
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2935 Aktoreak 2939 Beste epigrafe batzuetan sailkatu gabeko artista sortzaileak eta interpretatzaileak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Filmetan, irrati edo telebistako produkzioetan eta antzerki-produkzioetan jarduten duten profesionalak
EGHINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bakarrizketen edo elkarrizketen testua eta bere papereko beste elementu batzuk ikastea, esku hartzea egokitzen zaion une bakoitzean barne, eta antzerki-, irrati-, zinema- edo telebista-emanaldietan jardutea;</i> • <i>Egileak sortutako pertsonaiak bere gain hartzea eta publikoari jakinaraztea;</i> • <i>Istoriak kontatzea edo literatura-lanak ozen irakurtzea, entzuleei irakasteko edo arreta galarazteko;</i> • <i>Rol desberdinak bete behar dituzten aktoreak hautatzeko saioetara eta probetara joatea;</i> • <i>Jarduketetarako prestatzea, produkzio-zuzendariaren orientazio eta jarraibideen pean entseatuz;</i> • <i>Gidoiak irakurtzea eta paperak, gaiak eta ezaugarriak ulertzeko lan egitea;</i> • <i>Antzerki- eta zinema-ekoizpenetan, irratan eta telebistan entseatutako rola antzeztea.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2935:400 LSN 2939:944
FORMAKUNTZA	Arte eszenikoetako goi-mailako titulua

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Dantzaria
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2933 Koreografoa eta dantzaria
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Dantzak interpretatzen dituzten profesionalak
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bakarlari gisa, bikote batekin edo dantza-talde bateko kide gisa dantzatzea, zuzenean edo zineman, telebistan edo bestelako ikus-bitartekoetan grabatzeko;</i> • <i>Trebatzea eta dantza-eskoletara joatea, behar diren gaitasun eta egoera fisikoko mailak mantentzeko.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2933:69
FORMAKUNTZA	Dantzako goi-mailako titulua, interpretazioko espezialitatea

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Koreografoa
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2933 Koreografoa eta dantzaria
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Dantzak sortu eta dantza- edo dantza-ikuskitzen baten koreografia sortzen duen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dantzen koreografia asmatu eta sortzea, non askotan istorio, gai, argumentu edo sentimendu bat interpretatzen den, urrats, mugimendu eta keinu batzuen bidez;</i> • <i>Emanaldi baterako beharrezkoak diren dantza-urratsak eta -teknikak praktikatzeko entseguak zuzentzea, eta horietan parte hartzea;</i> • <i>Rol jakin batzuk beteko dituztenak edo dantza-konpainia bateko kide izango direnak aukeratzeko probetan parte hartzea;</i> • <i>Musika-ekoizpena musika-zuzendariekin koordinatzea.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2933:69
FORMAKUNTZA	Dantzari edo koreografo gisa izandako esperientzia egiaztatzeko goi-mailako titulua

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Egilea
BESTE IZEN BATZUK	Antzerkigilea, gidoilaria, idazlea, olerkaria
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9003 Arte- eta literatura-sorkuntza
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2921 idazlea
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Liburuak, gidoiak, gidoi grafikoak, antzerki-lanak, saiakerak, diskurtsoak eta kazetaritzakoak ez diren artikulak planifikatu, ikasi eta idazten dituen profesionala, horiek aurkezteko edo argitaratzeko.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kontakizunak, antzerki-lanak, gidoiak, poesia-lanak eta bestelakoak ulertzeko, idazteko edo zuzentzeko, argitaratu, antzestu edo emititzeko;</i> • <i>Lanen edukiaren parte izango diren egitateak zehazteko ikerketak egitea eta behar den gainerako informazioa lortzea;</i> • <i>Gidoiak, elkarrizketak eta beste testu batzuk idaztea eta antzerki-, zinema-, irrati- eta telebista-produkzioetarako programak prestatzea;</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2921: ez dago erregistrorik
FORMAKUNTZA	--

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Arte eszenikoetako eta zinemako zuzendaria
BESTE IZEN BATZUK	Eszena-zuzendaria, antzerki-zuzendaria
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak 5915 Zinema- eta bideo-produkzioko jarduerak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2934 Zinemako, antzerkiko eta antzekoetako zuzendariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza, ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Antzerki-emanaldien edo ekoizpen zinematografikoen alderdi teknikoak eta artistikoak gainbegiratzen eta kontrolatzen dituen profesionala; antzezlan baten eszenifikazioa gainbegiratzen eta zuzentzen du, ekoizpenaren alderdi eta ahalegin askotariko irizpideak eta jokabideak bateratuz, hala nola dekoratuak, aldagelak, efektu bereziak, argiztapena, aktoreen mugimenduak eta, batzuetan, koreografiak ere bai, baldin eta koreograforik ez badute.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gidoilariak aukeratu, gidoiak aztertu haien interpretazio artistikoa zehazteko, eta jarduketa-metodoei buruzko jarraibideak eman aktoreei;</i> • <i>Antzerki-produkzioen alderdi guztiak zuzentzea, aktoreak aukeratzea barne, eta jantziei, eszenografiari edo soinu- eta argi-efektuei buruzko behin betiko erabakiak hartzea;</i> • <i>Antzerki-emanaldietako etapa inplizituak planifikatzea, antolatzea eta kontrolatzea</i> • <i>Teknikariak kontratatu eta gainbegiratzea, eta produkzioaren planteamendua, irismena eta egutegia zehaztea;</i> • <i>Produkzioaren artxiboak mantentzea eta jabetza intelektualaren kanonak negoziatzea;</i> • <i>Dekoratuen, atrezzoaren eta argi- eta soinu-ekipoen posizioa gainbegiratzea.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2934: 40
FORMAKUNTZA	Arte eszenikoetako goi-mailako titulua, zuzendaritzako espezialitatea

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Ikuskizunetako teknikaria
BESTE IZEN BATZUK	Zuzendaritzako laguntzaileak, argiztapeneko/soinuko teknikaria
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak 9002 Arte eszenikoen jarduera osagarriak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	3739 Kultura- eta arte-jarduerei laguntzeko beste teknikari eta profesional batzuk
BALIO-KATEAREN DIMENTSIONA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Eszenatokiak eraikitzeaz eta mota guztietako ikuskizun eta ekitaldietan argiztapena eta beste sistema tekniko batzuk instalatzeaz, dekoratuez, argiez, proiektioez eta soinuaz eta abarrez arduratzen den profesionala.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Konpainiei, musika-taldeei eta gonbidatutako beste profesional artistiko batzuei laguntza tekniko ematea.</i> • <i>Soinu- eta argiztapen-sistemak instalatzea, kalibratzea, berrikustea, muntatzea eta desmuntatzea.</i> • <i>Audio-, argiztapen- eta bestelako efektu-ekipoak monitorizatzea edo erabiltzea.</i> • <i>Plan teknikoak eta planoak interpretatzea eta aplikatzea (rider)</i> • <i>Eszenografiak muntatu eta desmuntatu</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 3739:369
FORMAKUNTZA	Lanbide Heziketako goi-mailako titulazioa edo beste titulazio batzuen homologazioa edo lan-esperientziaren ziurtagiria (lan-gaitasuna profesionaltasun-ziurtagirien bidez)

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Errejidorea
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak 9002 Arte eszenikoen jarduera osagarriak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	3739 Kultura- eta arte-jardueri laguntzeko beste teknikari eta profesional batzuk
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Eszena-zuzendariaren eta talde teknikoaren arteko bitarteko kargua, obrak zuzendaritza eszenikoak erabakitakoaren arabera muntatzeko eta ikuskizunaren ordena eramateko.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dagokien liburuxkan, eskaletan edo partituran zehaztutakoaren arabera, aktoreei beren esku-hartze eszenikoak prebenitzea eta jakinaraztea.</i> • <i>Orkestra-zuzendariari ohartaraztea, dagozkion seinaleen bidez.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 3739:369
FORMAKUNTZA	--

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Konpositorea
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9003 Arte- eta literatura-sorkuntza
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2932 Konpositoreak, musikariak eta abeslariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Hainbat motatako musika-piezak sortzeaz arduratzen den profesionala da, hala nola soinu-bandak, musika-sintoniak, partiturak eta abar. Sormena arte eszenikoen (kontzertuak, antzerkia, dantza) eta ikus-entzunezko sektorearen zerbitzura garatzen du (besteak beste, zinemagintzan, telebistan, publizitate-agentzietan, gertakari-enpresetan eta enpresa diskografikoetan). Bere obra osatzen duen soinu-elementu ororen (elektronikoa edo instrumentala) arduraduna da.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Egitura melodiko, harmoniko eta erritmikoak sortzea, ideiak eta emozioak modu musikalean adierazteko;</i> • <i>Ideiak eta kontzeptuak zeinu eta sinbolo musikal normalizatu bihurtzea, erreproduzitzeko edo interpretatzeko;</i> • <i>Konposizioan agertu beharko duten tresna motak definitzea, lortu nahi den efektuaren arabera.</i> • <i>Aukeratu zein izango den musikaren formatua: elementu digitalez bakarrik osatuta egongo den, korurik izango duen, bokalista izango duen, sinfonia bat izango den, etab.</i> • <i>Azken arduradunarekin batera lan egitea osaera zehazteko.</i> • <i>Postprodukzioan eta azken produktuaren integrazioan laguntzea.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2932: 801
FORMAKUNTZA	Konposatzeko, ezagutza tradizionalak behar dira, hala nola harmonia, kontrapuntua edo instrumentazioa, eta berriagoak soinua sortzeko eta prozesatzeko teknika eta software berriak menderatzea.

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Musikari instrumentista
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2932 Konpositoreak, musikariak eta abeslariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIONA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Orkestrako edo ganbera-mihiztadurako kontzertista edo instrumentista gisa jarduten duen profesionala, musika-piezak hainbat instrumentu joz
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Musika-tresna bat edo gehiago jotzea bakarlari gisa edo orkestra edo musika-talde bateko kide gisa</i> • <i>Praktikatzea eta errepikatzea, interpretazio-maila handia lortzeko eta mantentzeko</i> • <i>Abeslariari aurkezpenetan laguntzea</i> • <i>Publizitate-musikaren grabazioak egitea, zinemarako edo bideorako soinu-bandak, CDak</i> • <i>Antzezlan, komedia musikal, ballet, irrati eta/edo telebistarako orkestretan parte hartzea</i> • <i>Abeslariarentzako errepertorioa prestatu, dantza klaseak lagundu</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2932: 801
FORMAKUNTZA	Musikako goi-mailako titulua dagokion espezialitatean, unibertsitateko lizentziadunaren baliokidea. Ezagutzak: instrumentuak, kantua, musika-konposizioa eta -moldaketak, musika-hizkuntza, harmonia, etab.

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Abeslaria
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2932 Konpositoreak, musikariak eta abeslariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Musika-konposizioak interpretatzen dituen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bakarlari gisa edo musika-talde bateko edo beste mota bateko banda bateko kide gisa abestea;</i> • <i>Praktikatzea eta errepikatzea, interpretazio-maila handia lortzeko eta mantentzeko.</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2932: 801
FORMAKUNTZA	Musikako goi-mailako ikasketak, kantuko espezialitatea

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Moldatzailea
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9003 Arte- eta literatura-sorkuntza
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2932 Konpositoreak, musikariak eta abeslariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Jatorrizko obra batetik abiatuta musika-konposizioak egokitzen dituen profesionala. Moldaketarako egokitzapen horrek oinarri eta gida harmoniko eta erritmiko gisa balio du musikariek grabazio-estudioan edo agertokian egiten duten lanean.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Musika-partiturak egokitzea edo konpontzea instrumentu edo musika-multzo jakin batzuetarako edo ahotsetarako, edo egoera jakin batzuetan gauzatzeko</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2932: 801
FORMAKUNTZA	Musikako goi-mailako ikasketak, konposizioko espezialitatea

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Orkestrako edo bandako zuzendaria
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9001 Arte eszenikoak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2932 Konpositoreak, musikariak eta abeslariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIONA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i> • <i>Ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Zuzeneko emanaldietan orkestra, opera eta bestelako musika-taldeetan musika-konposizioak zuzentzen dituen profesionala.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Talde instrumentalak edo bokalak zuzentzea</i> • <i>Musikarien arteko koordinazioa sortzea, denbora, musikarien sarrerak, dinamika (hau da, leunago edo indartsuago jotzeko gaitasuna) eta abar adieraziz</i> • <i>Abeslari, bakarlari eta instrumentistei musika-lanaren edukia eta inpostazio orokorra argitzea</i> • <i>Entseguak zuzentzea eta musikaren ikuspegitik beharrezkoak diren erabaki guztiak hartzea, musika-lana "interpretatuz"</i> • <i>Interpretatzeko musika-obrak hautatzea eta interpreteei zati instrumentalak esleitzea</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2932: 801
FORMAKUNTZA	Musikako goi-mailako ikasketak, zuzendaritzako espezialitatea

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Artista plastikoa eta bisuala
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9003 Arte- eta literatura-sorkuntza
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2931 Arte plastikoetako eta bisualetako artistak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sorkuntza</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Eskultura, pintura, marrazki, bineta, grabatu eta beste teknika artistiko batzuetako lanak sortu eta gauzatzen dituen profesionala.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pintura-, marrazketa- eta eskultura-lanetarako ideiak, diseinuak eta estiloak asmatu eta garatzea</i> • <i>Objektuak antolatzea, modeloak nahi den posizioan jartzea eta paisaiak eta gainerako ikusizko formak nahi denaren arabera hautatzea</i> • <i>Bitarteko, metodo eta material artistikoak hautatzea</i> • <i>Eskultura figuratiboak edo abstraktuak sortzea hiru dimentsiotan edo erliebean, zura, harria, buztina, metala, izotza edo papera bezalako materialak modelatuz, zizelkatuz, landuz eta konbinatuz</i> • <i>Pintura eta marrazki adierazgarriak edo abstraktuak sortzea arkatzak, pintzelak, tinta, klariona, olioia eta akuarelak erabiliz edo beste teknika batzuk aplikatuz</i> • <i>Metalaren, zuraren edo beste material batzuen gainean marrazkiak eta grabatuak sortzea</i> • <i>Binetak sortu pertsonak edo gertaerak irudikatzeko, askotan karikatura moduan</i> • <i>Hondatutako, zikindutako edo koloregabebetako pinturak eta bestelako arte-objektuak zaharberritzea</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2931: 30
FORMAKUNTZA	Arte Ederretako lizentziatura/gradua

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Zinema, antzerki, musika eta ikus-entzunezkoen ekoizlea
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza, Ikus-entzunezko Industria
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	9002 Arte eszenikoen jarduera osagarriak
OKUPAZIO KODEA (LSN Kodea)	2934 Zinemako, antzerkiko eta antzekoetako zuzendariak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Azken batean, antzerki-, musika-, zinema- edo ikus-entzunezko produkzio baten muntaiaaren alderdi guztiak gainbegiratzeaz arduratzen den profesionala, aurrekontua kontrolatuz eta baldintza artistikoen eta gastatzeko dagoen diruaren arteko oreka bilatuz. Arlo guztiak planifikatzeaz arduratzen da, baliabide ekonomikoek, denborazkoek eta giza baliabideek dagokienez, proiektua gauzatu arte, baita proiektua abian jarri eta garatu arte ere.
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Produkzio-, banaketa-, sustapen- eta erakusketa-prozesuetako faseak ezagutzea.</i> • <i>Aurrekontuak sortu, egin eta kontrolatzea</i> • <i>Ikus-entzunezko proiektuen (dokumentalak eta fikziozko film laburrak) aurreproduzioari, produkzioari eta postproduzioari aplikatutako azken teknologiek praktikatzea</i> • <i>Kontzertuen, filmen, antzerki-lanen eta bestelako ekitaldien kudeaketa eta eszenaratzea planifikatzea: gidoilariak, sortzaileak, antzezlanak eta abar kontratatzea, ekoizpenak diseinatzea, etab.</i> • <i>Telebistako hainbat formatu gauzatzea (albistegiak, magazinak, late show-a)</i> • <i>Giza baliabideak, baliabide teknikoak eta ekonomikoak kudeatzea, finkatutako emaitzak lortzeko</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 2934: 40an
FORMAKUNTZA	Ikus-entzunezkoen eta ikuskizunen produkzioko goi-mailako teknikariaren ikastaroa (goi-mailako prestakuntza-zikloa. Ikus-entzunezko Produkzioko, Ikuskizunetako eta Ekitaldietako titulazio ofiziala)

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Ordezkarri artistikoa
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Kultur Ekintza
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	3539 Arte- eta kirol-ordezkarriak eta beste epigrafe batzuetan sailkatu gabeko merkataritza-zerbitzuetako beste agente batzuk
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena, banaketa</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Artisten eta beste exekutatuak batzuen jendaurreko jarduna arautzen duten kontratuen baldintzak negoziatzen dituen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Alde baten edo bestearen izenean kontratuak negoziatzea eta salerosketako eta bezeroei ordaintzeko baldintzak azaltzea</i> • <i>Bezeroen ordezkarri gisa akordioak edo kontratuak sinatzea eta betetzen direla zaintzea</i> • <i>Alderdi erosleak/kontratatuak hitzartutako zerbitzuak, informazioak edo bestelako prestazioak hitzartutako egunetan eta moduan dituela egiaztatzea</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 LSN 3539: ez dago eskuragarri
FORMAKUNTZA	--

C.- Kultura- eta SORTZE-INDUSTRIEI lotutako okupazioak

Kultura eta Sormen Industrien sektoreak hainbat jarduera biltzen ditu, hala nola **Ikus-entzunezko Industria, Argialetxea, Arkitektura, Diseinua, Industria Fonografikoa, Moda, Publizitatea, Bideojokoak edo Kultura Digitala**. Hala ere, azterlan honen ondorioetarako, jarduera horietako okupazio bakarrean soilik kokatu dugu analisiaren fokua, berariazko araurik ez duelako edo kulturaz bestelako esparruetan kokatzen ez delako. Kultura eta Sormen Industrien okupazio nabarmena honako hau da:

Dimentsioa	Edukia
IZENA	Eszenografoa
BESTE IZEN BATZUK	--
SEKTORE NAGUSIA	Diseinua
JARDUERA NAGUSIA (JESN kodea)	3732 Barruko diseinatzaileak eta dekoratzaileak
BALIO-KATEAREN DIMENTSIOA	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ekoizpena</i>
DESKRIBAPEN LABURRA	Arte eszenikoetarako, zinemarako edo telebistarako eszenografiaren eraikuntza diseinatu, planifikatu eta koordinatzen duen profesionala
EGINKIZUN NAGUSIAK	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Eszena kokatuko den espazioetarako diseinu-kontzeptuak formulatzea</i> • <i>Krokisak, diagramak, ilustrazioak eta planoak prestatzea, diseinu-kontzeptuak komunikatzeko</i> • <i>Diseinu-soluzioak negoziatzea antzerkiko, zinemako edo telebistako zuzendariekin, hornitzaileekin eta eraikuntzako langileekin</i> • <i>Eszenografiarako materialak, altzariak eta produktu funtzional eta estetikoak aukeratzea, zehaztea eta gomendatzea</i> • <i>Aukeratutako diseinua zehaztea eta dokumentatzea, eraikitzeko</i> • <i>Eraikuntza koordinatzea</i>
Kontratu berriak guztira	Kultura-okupazioak guztira (2021eko urtarrila-iraila): 3.854 En LSN 3732: 37
FORMAKUNTZA	--